

איתור מידע וקריאת מאמרים

המרכז להוראה ולמידה
מركز تدريس وتعلم
The Teaching & Learning Center

ד"ר יעל בלבן

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

על מה נדבר היום :

- ✓ איתור מקורות אקדמיים לעבודה
- ✓ שימוש מושכל באינטרנט
- ✓ קריאה יעילה של מאמר
- ✓ רישום מקורות (ביבליוגרפיה)

כל עבודה אקדמית מסתמכת על **מקורות אקדמיים**.
מקורות אלה הם תוצאות של **מחקר קודם** שבוצע על ידי חוקרים.
הם עשויים להתפרסם כמאמרים, פרקים בספרים או ספרים שלמים,
או פרסומים באתרים אקדמיים.

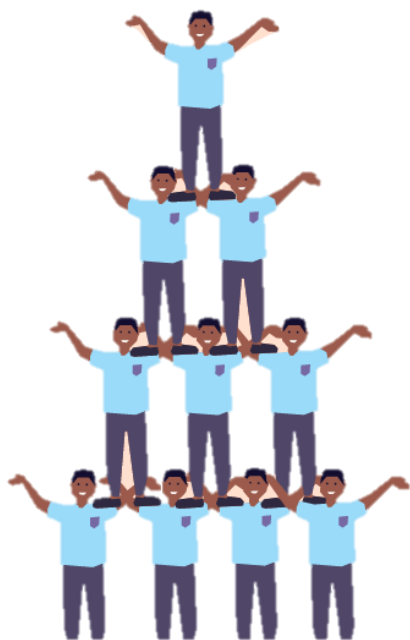
✓ כתיבה מתחילה בקריאה.

✓ קריאה מתחילה באיתור חומר.

✓ כדי לכתוב עבודה עלינו לאתר מאמרים
שעוסקים בנושא שעליו בכוונתנו לכתוב.

✓ חשוב להשתמש במקורות אקדמיים נאותים.

(זה למשל מקור **בעייתי**! הכותבים הם תלמידי תיכון.)

איך מוצאים מקורות מתאימים?

מקור מצוין לחומר רלבנטי הן ההפניות הביבליוגרפיות
בסילבוס הקורס ובמאמרים שכבר בידכם.

כדאי להשתמש במערכת "זום" בספריית המכללה
לחיפוש ספרים בקטלוג הספרייה ומאמרים ממאגרי המידע

מאגרי מידע ומנועי חיפוש נוספים :

מאגרי מידע באתר הספרייה

כגון : ProQuest Central , Academic Search Premier ,
ומפתח חיפה למאמרים בעברית.

מנוע החיפוש "גוגל סקולר" Google Scholar לחיפוש מאמרים

מנוע ספציפי לחיפוש מאמרים אקדמיים באינטרנט.
גוגל סקולר מציע גם מאמרים המצטטים את המאמר שנמצא
ומאמרים נוספים באותו נושא.

תרגיל:

היכנסו לאתר הספרייה, למערכת "זום" או למאגרי המידע, וחפשו מאמר באחד הנושאים הבאים, לבחירתכם: *

✓ מעורבות הורים בחינוך

✓ יחסי הורים ומתבגרים

✓ הוראה בכיתות משלבות

העלו את פרטי המאמר (שם המחבר/ת, שנה, שם המאמר, מקור) לפורום "תרגול: איתור מאמרים" באתר הסדנה.

* אפשר לבחור נושא אחר, שדרוש לכם לעבודה.

האינטרנט כמקור לכתובה אקדמית

היתרונות: נגיש, זמין, מידע רב מאוד.

החסרונות: איכות המידע אינה אחידה, יש גם מידע שגוי ומוטה.

Google Scholar

ויקיפדיה
האנציקלופדיה החופשית

מטח
המרכז לטכנולוגיה חינוכית

תרבות. il

האינטרנט הוא כלי נוח, בתנאי שמתמשים בו **בתבונה ובזהירות**.

קריטריונים בסיסיים לבדיקת אתרים:

1. **סמכות**: מי הכותב? מי אחראי לאתר?
תמיד נעדיף מאמר שפורסם בכתב עת אקדמי (מודפס או מקוון),
ונכתב על ידי חוקר/ת שעוסק/ת בתחום.
2. **דיוק**: האם יש קישורים והפניות למקורות מידע אחרים?
האם המידע תואם מידע ממקורות אחרים?
3. **עדכניות**: מתי נכתבו הדברים?
4. **אובייקטיביות**: האם מדובר באתר רשמי או מדעי?
או שזה אתר מסחרי או פוליטי?

חשוב תמיד להצליב מידע משני מקורות לפחות!

מצאנו מקורות ראויים. איך נפיק מהם את המידע הדרוש לנו?
במילים אחרות –

איך קוראים מאמר?

מדע הוא דיון מתמשך, לכן מאמר הוא כמו קטע משיחה.
מאמר הוא שאלה שנשאלת על הידע הקיים,
או תשובה לשאלה שהועלתה קודם,
או ויכוח עם ידע קיים, כלומר תשובה חדשה לאותה שאלה.

בקריאת מאמר נחפש מהי השאלה או השאלות המוצגות במאמר,
מהן התשובות המוצעות לשאלות אלה
ומה היחס בינן לבין מאמרים אחרים באותו נושא.

עבודה אקדמית איננה סיכום של מאמר או כמה מאמרים, אלא
דיון מנומק ומבוסס בנושא מסוים ומוגדר.
לכן לא "נסכם מאמרים" אלא נחפש בתוכם את המידע הדרוש לנו.

לפני הקריאה נשים לב למידע החיצוני :

כותרת – מה הנושא? מה הדגש העיקרי?

שם הכותב והבמה הם מקורות סמכות.

התאריך – עדכניות.

(אך מאמר מלפני זמן רב עשוי להיות "קלאסי" וחשוב).

תקציר – העניינים המרכזיים בהם יעסוק המאמר.

ביבליוגרפיה – על מה מסתמך/ת הכותב/ת? מקור סמכות,

השתייכות לזרם תיאורטי, והצעות להמשך למידה.

שם הכותב

גבריאל צורן

לקראת תיאוריה של המרחב בסיפור

כותרת

תקציר

תוכן המאמר: 0. מבוא. 1. חוסר הסימטריה של הזמן והמרחב בסיפור. 1.1. המרחב הטקסט. 1.2. הטראנספורמציה מאובייקטים מרחב זמן. 2.1. הט. 2.2. הטראנספורמציה של המרחב הטראנספורמציה של הטקסט הספרותי. 3. שלושת מישורי האירגון של המרחב האירגון הטופוגראפי. 3.2. מישור האירגון הכרונוטופי. 3.2.1. יחסים סינכרוניים: 3.2.2. יחסים דיאכרוניים: ריטיות ציוריות ריטיות 3.3. מישור האירגון הטקסט. 3.3.2.1. עקרונות קטיבי. 4. האירגון האופקי של קומות. 4.1.2. מרחב פעולה שדה ראייה ותיאור. 4.1.3.3. המרחב הטוטאלי. 4.3.1. הנקודות ראות כרונוטופית. ותו האונטולוגית של המרחב

0. מבוא

מאמר זה מבקש להציע מודל כללי של אירגון המרחב בטקסט הסיפורי. ליתר דיוק, המודל מבקש להתייחס לא למרחב הטקסט על מכלול משמעויותיו, אלא רק לאספקטים המרחביים של העולם המשוחזר. תיחומו של המושג מצד זה הוא חשוב ביותר: המלה "מרחב" כשלעצמה רחוקה מלהיות ברורה וחד-משמעית, וגם יישומיה אל הטקסט הספרותי יכולים להיות מסוגים שונים לחלוטין. קודם כל נדרשת אפוא מודעות רבה

פתיחת
המאמר
עצמו

מרכיבי המאמר – מאמר תיאורטי:

- ✓ מידע חיצוני: שם הכותב, הבמה, תאריך.
- ✓ כותרת
- ✓ תקציר
- ✓ מבוא (רקע, שאלת המחקר, טענה, סקירת המחקר הקיים)
- ✓ גוף המאמר (טענות, ביסוס, דיון)
- ✓ סיכום
- ✓ רשימת מקורות (ביבליוגרפיה)

מרכיבי המאמר – מאמר כמותי או איכותני:

- ✓ מידע חיצוני: שם הכותב, הבמה, תאריך.
- ✓ כותרת
- ✓ תקציר
- ✓ מבוא (רקע, סקירת ספרות, שאלת המחקר, השערת המחקר)
- ✓ גוף המאמר (שיטות, ממצאים, עיבוד הממצאים, דיון)
- ✓ סיכום
- ✓ רשימת מקורות (ביבליוגרפיה)

איך לקרוא מאמר?

בשום מקרה

לא מעתיקים פסקאות שלמות וחצאי עמודים כמו שהם!!!

למה?

1. בדרך כלל, הפיסקה היא חלק מטיעון ארוך ומפורט. העתקה מוציאה אותה מההקשר, והיא מכילה פרטים מיותרים.
2. התוצאה עלולה לכלול סתירות, טעויות וסתם פרטים טפלים.
3. העתקה נרחבת אסורה ונחשבת להעתקה, גם אם יש הפניה ביבליוגרפית.

קריאה פעילה: תנו כותרת לכל פיסקה (מלבד דוגמאות והסברים).

לא כדאי למרקר (או לפחות לא להסתפק במירקור). כל משפט נכתב בהקשר מסוים ודילוג על מה שבין המירקורים עלול להוביל לטעויות.

יאירה אמית

לקרוא סיפור מקראי

פרק ראשון

חשיבותו המרכזית של הסיפור והשימוש בו כאמצעי של שכנוע משתמעת מן המקרא עצמו. ספרות המקרא מציגה סיפורים המתארים כיצד דמות כלשהי הצליחה לשכנע את זולתה באמצעות סיפור. לדוגמה: יהודה, שהיה חייב לשכנע את יוסף אחיו לא לפגוע בבנימין, צעיר האחים, סיפר ליוסף, שהיה באותה עת משנה לפרעה מלך מצרים, את סיפור קורות משפחתו, ובעקבות הסיפור המרגש והמשכנע יוסף לא יכול היה להתאפק, פרץ בבכי, והתוודע אל אָחִיו (בראשית מד 18-2).

דוגמה נוספת מופיעה בספר שמואל ב יב ו-7: משבא נתן הנביא לפגוש את דוד ולהוכיח אותו על חטאו בבת שבע ועל שגרים למותו של אוריה החתי, הוא השמיע באוזניו את הסיפור על כבשת הרש, סיפור המתגלה בדיעבד כמשל. דוד, שלתומו שמע את הסיפור, הזדהה עם העני הנגול שלקחו ממנו את הכבשה האחת והיחידה שהייתה לו, האשים את האיש העשיר ואף גזר עליו עונש מוות. בשלב זה חשף נתן את האנאלוגיה שבין דוד לבין האיש העשיר מן הסיפור, והביא את דוד להכרה מלאה בחטאו.

קריאה פעילה : תנו כותרת לכל פיסקה (מלבד דוגמאות והסברים).

מתן כותרת או כתיבת הערה דורשים מכם לחשוב ולהבין על מה מדובר.
זו קריאה יותר פעילה מסתם סימון וכך תבינו יותר ותזכרו יותר.

יאירה אמית

לקרוא סיפור מקראי

פרק ראשון

חשיבותו המרכזית של הסיפור והשימוש בו כאמצעי של שכנוע משתמעת מן המקרא עצמו. ספרות המקרא מציגה סיפורים המתארים כיצד דמות כלשהי הצליחה לשכנע את זולתה באמצעות סיפור. לדוגמה: יהודה, שהיה חייב לשכנע את יוסף אחיו לא לפגוע בבנימין, צעיר האחים, סיפר ליוסף, שהיה באותה עת משנה לפרעה מלך מצרים, את סיפור קורות משפחתו, ובעקבות הסיפור המרגש והמשכנע יוסף לא יכול היה להתאפק, פרץ בבכי, והתוודע אל אָקִיו (בראשית מד 18-2).

דוגמה נוספת מופיעה בספר שמואל ב יב 7: משבא נתן הנביא לפגוש את דוד ולהוכיח אותו על חטאו בבת שבע ועל שגרים למותו של אוריה החתי, הוא השמיע באוזניו את הסיפור על כבשת הרש, סיפור המתגלה בדיעבד כמשל. דוד, שלתומו שמע את הסיפור, הזדהה עם העני הנגול שלקחו ממנו את הכבשה האחת והיחידה שהייתה לו, האשים את האישה העשיר ואף גזר עליו עונש מוות. בשלב זה חשף נתן את האנאלוגיה שבין דוד לבין האישה העשיר מן הסיפור, והביא את דוד להכרה מלאה בחטאו.

חוק!

סיפורים כאן צריכים
שכנוע במקרא
לשכנע

דוגמאות

מה עושים כשיש עיבודים סטטיסטיים?

לוח 1: שכיחויות לפי מסלול לימודים ולפי שנת לימודים:
מספרים מוחלטים ואחוזים

סך הכול	לקראת תואר בוגר בחינוך (B.Ed)				מסלול ההכשרה
	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	
138 ² (23.8)	27 (19.6)	31 (22.5)	33 (23.9)	47 ¹ (34.1)	הגיל הרך
137 (23.6)	39 (28.5)	42 (30.7)	29 (21.2)	27 (19.7)	בית ספר יסודי
132 (22.8)	48 (36.4)	32 (24.2)	17 (12.9)	35 (26.5)	בית ספר על-יסודי
173 (29.8)	18 (10.4)	47 (27.2)	36 (20.8)	72 (41.6)	חינוך מיוחד ³
580 (100.0)	132 (22.8)	152 (26.2)	115 (19.8)	181 (31.2)	סך הכול לפי שנת לימוד

מה עושים כשיש עיבודים סטטיסטיים? לצרכים שלנו נוכל בדרך כלל להבין את הדיון בממצאים גם ללא ידע בסטטיסטיקה.

ממצאי המחקר מצביעים על מתאם גבוה בין אמונות התנהגותיות לבין עמדות כלפי ההתנהגות ($r = .638, p < .001$). כלומר, ככל שפרח ההוראה מאמין שלהוראה משלבת יש יותר יתרונות, הוא יהיה בעל עמדה חיובית יותר כלפיה. מתאם גבוה נמצא גם בין אמונות נורמטיביות לבין תפיסת הנורמות החברתיות ($r = .561, p < .001$). כלומר, פרח הוראה, שהאחרים המשמעותיים לו מאמינים לדעתו בהוראה משלבת וחשוב לו להזדהות אִתם, יפגין נכונות רבה יותר ללמד תלמידים עם צרכים מיוחדים. מתאם נוסף נמצא בין אמונות של שליטה לבין תחושת מסוגלות ($r = .462, p < .001$). כלומר, פרח הוראה המאמין כי יש לו משאבים והזדמנויות ללמד בכיתה משלבת ובכוחו להשפיע על הגורמים המאפשרים או מעכבים שילוב, תחושת המסוגלות שלו ללמד בכיתה משלבת תהיה גבוהה יותר. לסיכום, נמצאו קשרים חיוביים מובהקים סטטיסטית בין משתני האמונות לבין המשתנים המתווכים, כפי שמציע מודל תאוריית ההתנהגות המתוכננת.

איך לקרוא מאמר?

1. רושמים את המידע החיצוני (שם הכותב/ת, היכן פורסם, תאריך).
2. קוראים קריאה ראשונית, מרפרפת, כדי להבין על מה המאמר באופן כללי. אם יש **תקציר** – קוראים אותו.
3. בודקים מהי שאלת המחקר (**במבוא**) ומה המסקנות (**בסיכום**).
4. קוראים את המאמר ומאתרים את **הטענה המרכזית בכל פיסקה**. מסמנים משפט או מילות מפתח, או כותבים הערה קצרה בשוליים, או כותבים כותרת לפיסקה.
5. לא מסמנים דוגמאות, הסברים, פרטים קטנים.
לא ממרקרים פסקאות שלמות!

איך לקרוא מאמר?

6. עוברים שוב על ההערות והכותרות שנתתם, כדי להבין את

המהלך הכללי של הטיעון. האם הבנתם את הטענות?

האם ברורה הטענה המרכזית? כותבים לעצמכם מה הבנתם.

7. מסמנים מה מהמידע **רלבנטי לנושא שבחרתם**.

8. לא כדאי "לסכם את המאמר" אם לא כל המאמר רלבנטי לנושא.

בחרו מתוך המאמר **רק מה שמתייחס לשאלה** שיש לענות עליה.

תרגול בקריאת מאמר:

1. פתחו את המאמר "כמו כולם או עם כולם?" מאת גילור וכץ שנמצא באתר הסדנה. קראו את תקציר המאמר.
2. פתחו מסמך וורד חדש.
3. כתבו את המידע החיצוני (שמות המחברים, שנה, שם המאמר, מקור).
4. כתבו כותרות או הערות ל-6 הפסקאות הראשונות של המאמר (3 עמודים ראשונים, לא כולל התקציר).
5. היכנסו ללוח השיתופי "קריאת מאמר" באתר הסדנה והוסיפו ללוח אחת מהכותרות שנתתם.

לפני שממשיכים נעצור ונבדוק :

האם כל המידע הדרוש נמצא בידי?

האם כל המידע הנמצא בידי אכן דרוש?

אם כן – אפשר להתחיל לכתוב.

רשימת מקורות (ביבליוגרפיה):

- ✓ צרפו לעבודה רשימה של **כל המקורות** שהשתמשתם בהם.*
- ✓ בגוף העבודה, הפנו למקור בו השתמשתם בהערת שוליים או בין סוגריים (כהן 2014, 129).
- ✓ לרשותכם מצגת שעוסקת בכתיבת ביבליוגרפיה באתר המרכז להוראה ולמידה.
- ✓ למידע נוסף היכנסו לאתר הספרייה.

* כדאי מאוד לרשום לעצמכם הפניות ביבליוגרפיות בזמן שאתם מחפשים מאמרים, כדי שלא תשכחו מאין לקוח כל מאמר.

תזכורת:

אתיקה אקדמית

חובה להפנות (לכתוב הפניה) לכל מקור עליו מסתמכים, בגוף העבודה וברשימה ביבליוגרפית, **בין אם מצטטים במדויק או מנסחים מחדש במילים שלכם.**

כל שימוש בטקסט שכתב אדם אחר או בחלק ממנו חייב להיעשות תוך **שמירה על זכויות היוצר**. פגיעה בזכויות יוצרים היא עברה על חוקי מדינת ישראל, הונאה ורמאות.

איך ניתן לשמור על הכללים? על ידי **סימון ברור** של הקטעים המצוטטים, **ציון שם הכותב והפניה למקור.**

העתקה של קטע טקסט ללא סימון, וגם ניסוחו מחדש במילים שלכם בלי לציין שהרעיון נלקח ממקור קיים, היא **עברה אקדמית ("העתקה")**.

בהצלחה בכל המטלות!

המרכז להוראה ולמידה
مركز تدريس وتعلم
The Teaching & Learning Center

המכללה האקדמית בית ברל
الكلية الأكاديمية بيت بيرل
Beit Berl College

